

مشخصات درس
عنوان درس: سلامت و رسانه
شماره درس: 161333014
تعداد و نوع واحد: 2 واحد (1/5 واحد نظری و 0/5 واحد عملی)
رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی
ساعت اجرا: شنبه‌ها 10-12:30
پیش نیاز درس: -
مسئول درس
نام و نام خانوادگی: دکتر فیروزه زارع فراشبندی، استاد همکار خانم فاطمه قصابی
آدرس دفتر و شماره تماس: دکتر فیروزه زارع فراشبندی: 37925163،
آدرس پست الکترونیکی: <a href="mailto:firoozehz@yahoo.com">firoozehz@yahoo.com</a>
اهداف و روش‌ها
<p><b>هدف کلی درس:</b> آشنایی با نظریه‌های ارتباطات و رسانه، آماده‌سازی و توانمندسازی دانشجویان برای نگارش ژانرهای مختلف روزنامه‌نگاری (خبر، گزارش و مصاحبه در حیطه‌های پزشکی)، آشنایی با روش‌های جمع‌آوری اطلاعات، شناخت منبع، فرآیند تولید و انتشار اطلاعات، نظریه‌های عمده ارتباطات جهانی، توانمندسازی دانشجویان برای همکاری در نشریات علمی و رسانه‌های مرتبط با حوزه علوم پزشکی و ایجاد مهارت کار کردن و پذیرش نقش مورد نظر و انجام مسئولیت‌های حرفه‌ای در یک گروه ادیتوریل رسانه‌های ارتباط جمعی در حیطه سلامت</p> <p><b>اهداف رفتاری:</b></p> <p><b>پس از گذراندن این درس دانشجو باید بتواند:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• سیر تحول و توسعه رسانه‌های چاپی و الکترونیکی و نقش و اهمیت آن‌ها را توضیح دهد (تعریف و کارکرد رسانه).</li> <li>• تفاوت اساسی بین رسانه‌های محلی، ملی و جهانی را بیان کند و تأثیرات عمده فرهنگ و ارتباطات در عرصه بین‌المللی را توضیح دهد.</li> <li>• سازمان‌های بین‌المللی مرتبط با رسانه (مانند یونسکو، مؤسسات بین‌المللی استاندارد، و اخلاق نشر در حوزه علوم پزشکی) را بشناسد و جایگاه آن‌ها را بیان کند. (سازمان‌های مرتبط با رسانه در سطوح داخلی و سازمانی، ملی و بین‌المللی)</li> <li>• مفاهیم اساسی خبر، ارزش‌های خبری، و تفاوت خبر با اطلاعات و تفسیر را بیان کند. (خبر و انواع آن، عناصر و روش‌های تهیه خبر)</li> <li>• عناصر ششگانه خبر را تشخیص دهد و کاربرد و جایگاه هر یک را در فرآیند تولید و انتشار خبر بیان کند.</li> <li>• فرآیند تولید پیام و تأثیر تعاملی شدن رسانه‌های جدید در عرصه ارتباطات جهانی را توضیح دهد.</li> <li>• با مفهوم آزادی بیان و سانسور در حوزه‌های خبری داخلی و خارجی آشنا باشد.</li> <li>• نقش رسانه‌ها در سلامت را بداند.</li> <li>• قواعد درست‌نویسی، نشانه‌گذاری و شیوه‌های گوناگون مأخذ‌نویسی در نشریه‌های مختلف حوزه علوم پزشکی را با ذکر مثالی بیان کند.</li> <li>• مصاحبه را تعریف کند و انواع آن را با ذکر مثال توضیح دهد.</li> <li>• از سخنرانی‌ها، سمینارها، کنفرانس‌ها و همایش‌های علمی گزارش خبری تهیه کند.</li> <li>• ساختار کامل یک مقاله را در روزنامه‌ها و مطبوعات با ذکر ارکان مختلف آن توضیح دهد.</li> </ul>
روش تدریس: یادگیری مشارکتی، مباحثه گروهی، سخنرانی، پرسش و پاسخ، کار عملی
وسایل و تجهیزات آموزشی مورد نیاز: کامپیوتر - دیتا شو - مایک - تخته
<p><b>نحوه ارزشیابی تکالیف و تمرینات:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- فعالیت‌های کلاسی: حضور و غیاب، رعایت شئونات کلاسی، فعالیت در هر جلسه و کوئیز (2 نمره)</li> <li>- کار عملی تهیه منابع اطلاعاتی سلامت (شامل روزنامه الکترونیک، و سایر انواع منابع اطلاعاتی مرتبط با سلامت): 8 نمره</li> <li>- امتحان پایان‌ترم از مباحث نظری: 10 نمره</li> </ul>

منابع درس

۱. اسدی ع. روزنامه‌نگاری در جهان معاصر. تهران: آثار فکر: دانشگاه علامه طباطبائی، ۱۳۹۳.
۲. اسمیت آ. ژئوپولیتیک اطلاعات: شیوه‌های سلطه‌جویی فرهنگی استعمار در جهان از طریق رسانه‌های همگانی. ترجمه ف شیروانی. تهران: سروش، ۱۳۹۳.
۳. راست‌منش ر. چگونه یک مقاله را بخوانیم و نقد کنیم: مبانی پزشکی مبتنی بر شواهد. تهران: انتشارات آموزش و ترویج کشاورزی، ۱۳۸۹.
۴. سورین وچ، تانکاره ج. نظریه‌های ارتباطات. ترجمه ع دهقان. تهران: دانشگاه تهران، ۱۳۹۲.
۵. قاسمی ف. تاریخ مطبوعات ایران؛ شکرخواه ی. پیشینه مطبوعات جهان. تهران: ثانیه، ۱۳۹۰.
۶. کمیته بین‌المللی سردبیران مجلات پزشکی (ICMJE). اصول مشترک برای ارسال دست‌نوشته‌ها به نشریات زیست‌پزشکی: نوشتن و ویرایش برای انتشار زیست‌پزشکی. ترجمه ع سبحانی، م ملایی. رشت: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی استان گیلان، ۱۳۸۸.
۷. کوچ ب، روزنتیل ت. اصول روزنامه‌نگاری: آنچه دست‌اندرکاران باید بدانند و عامه باید توقع داشته باشند. ترجمه حر زاهدی. تهران: اطلاعات، ۱۳۹۲.
۸. کواری ج، م موسوی خطاط، مبانی سلامت و رسانه با نگرشی بر ژورنالیسم پزشکی. تهران: دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی، ۱۳۹۲.
۹. کهن ک. تاریخ سانسور در مطبوعات ایران. تهران: آگاه، ۱۳۶۰.
۱۰. محسنیان راد م. ایران در چهار کهنکشان ارتباطی: سیر تحول ارتباطات در ایران از آغاز تا امروز، ۳ جلد. تهران: سروش، ۱۳۸۷.
۱۱. محسنیان راد م. در حسرت فهم درست. تهران: سیمای شرق، ۱۳۹۴.
۱۲. محسنیان راد م. روش‌های مصاحبه خبری. تهران: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ۱۳۹۲.
۱۳. مگ‌براید ش. یک جهان، چندین صدا: ارتباطات در جامعه امروز و فردا. ترجمه ا یاد. تهران: سروش، ۱۳۹۰.
۱۴. مولانا ح. ارتباطات جهانی در حال گذار. تهران: سروش؛ مجلس شورای اسلامی، مرکز پژوهشها، ۱۳۹۲.
۱۵. مولانا ح. اطلاعات و ارتباطات جهانی: مرزهای نو در روابط بین‌الملل. ترجمه ا آزاد، م حسن‌زاده، م اخوتی. تهران: کتابدار، ۱۳۹۳.
۱۶. مولانا ح. جریان بین‌المللی اطلاعات: گزارش و تحلیل جهانی. ترجمه ی شکرخواه. تهران: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ۱۳۷۹.

Rogers, Silvia M. Mastering scientific and medical writing: A self- help guide. Springer, 2007.

جدول زمان بندی درس

جلسه* (هفته)	موضوع	مدرس
اول	ارائه طرح درس و مقررات کلاس، معرفی منابع درسی تعریف و کارکرد رسانه و نقش رسانه‌ها در سلامت با تأکید بر دوم اسکروولینگ	دکتر زارع فراشبندی
دوم	اخلاق نشر در حوزه علوم پزشکی با تأکید بر اختلالات اطلاعاتی	دکتر زارع فراشبندی
سوم	سیر تحول و توسعه رسانه‌های چاپی و الکترونیکی و نقش و اهمیت آن‌ها	دکتر زارع فراشبندی
چهارم	تفاوت اساسی بین رسانه‌های محلی، ملی و جهانی تأثیرات عمده فرهنگ و ارتباطات در عرصه بین‌المللی آزادی بیان و سانسور در حوزه‌های خبری داخلی و خارجی	خانم فاطمه قصابی
پنجم	سازمان‌های بین‌المللی مرتبط با رسانه (مانند یونسکو، مؤسسات بین‌المللی استاندارد، و اخلاق نشر در حوزه علوم پزشکی) و جایگاه آن‌ها (سازمان‌های مرتبط با رسانه در سطوح داخلی و سازمانی، ملی و بین‌المللی)	خانم فاطمه قصابی
ششم	خبر و انواع آن عناصر و روش‌های تهیه خبر و <b>کار عملی</b> (با تأکید بر حوزه سلامت)	خانم فاطمه قصابی
هفتم	مفاهیم اساسی خبر، ارزش‌های خبری، و تفاوت خبر با اطلاعات و تفسیر عناصر ششگانه خبر و کاربرد و جایگاه هر یک در فرآیند تولید و انتشار خبر و <b>کار عملی</b>	خانم فاطمه قصابی
هشتم	فرآیند تولید پیام و تأثیر تعاملی شدن رسانه‌های جدید در عرصه ارتباطات جهانی سازمان‌های بین‌المللی مرتبط با رسانه مانند یونسکو، مؤسسات بین‌المللی استاندارد	خانم فاطمه قصابی
نهم	قواعد درست‌نویسی، نشانه‌گذاری و شیوه‌های گوناگون مأخذنویسی در نشریه‌های مختلف حوزه علوم پزشکی	خانم فاطمه قصابی
دهم	مصاحبه و انواع آن	خانم فاطمه قصابی
یازدهم	<b>کار عملی</b> مصاحبه آزمایشی و تهیه گزارش خبری از سخنرانی‌ها، سمینارها، کنفرانس‌ها و همایش‌های علمی	خانم فاطمه قصابی
دوازدهم	ساختار کامل یک مقاله در روزنامه‌ها و مطبوعات با ذکر ارکان مختلف آن و <b>کار عملی</b>	خانم فاطمه قصابی
سیزدهم	<b>کار عملی</b> ساخت استوری در حوزه سلامت و کار با Storyline و Camtasia	خانم فاطمه قصابی
چهاردهم	تهیه یک روزنامه الکترونیک سلامت و به تأیید رساندن آن توسط گروه‌های بالینی <b>کار عملی</b> با نرم افزارهای تولید روزنامه الکترونیک در سیستم مانند پابلیشر و ایندیزاین	خانم فاطمه قصابی
پانزدهم	<b>کار عملی</b> با نرم افزارهای تولید روزنامه الکترونیک در سیستم مانند پابلیشر و ایندیزاین	خانم فاطمه قصابی
شانزدهم	<b>کار عملی</b> با نرم افزارهای تولید روزنامه الکترونیک در سیستم مانند پابلیشر و ایندیزاین	خانم فاطمه قصابی
هفدهم	امتحان پایان ترم	دکتر زارع فراشبندی

\* هر جلسه کلاس 2 ساعت و نیم است.